

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Чавдар Младенов в НИГГГ – БАН

(член на Научно жури утвърдено с Пр. № 27 / 02.07.2013 г. на НС при НИГГГ и Заповед на Директора на НИГГГ № 01-235/02.07.2013 г.)

на научната продукция на участника в обявения от Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” по научната специалност “География на населението и селищата” – гл. асистент д-р **НАДЕЖДА БОРИСОВА ИЛИЕВА** за нуждите на Секция „Икономическа и социална география” (Д.В. бр. 48 от 31.05.2013 г.)

I. Кратки биографични данни за кандидата.

Гл. ас. д-р Надежда Борисова Илиева е родена през 1976 г. в гр. София. Завършила е специалност „География” в ГГФ на СУ „Св. Кл. Охридски” през 1999 г. и се е дипломирала с образователно-квалификационната степен „Магистър по география”. Работила е като учител в 69 СОУ „Д. Маринов” (2000), учител в Техникум по слаботокова електротехника „А. Попов” (2000-2001), и зам. директор в Професионална гимназия по аудио, видео и телекомуникации „А. Попов” (2001-2004), в Географски институт при БАН като н.с. III ст. (2004-2010), н.с. II (2010-2011) и гл. ас. в НИГГГ (от 2011 до сега). Тя е била редовен докторант в Географския институт (2000-2003) и е получила научната и образователна степен «доктор» през 2010 г. със защитен научен труд на тема „Географски аспекти в промените на броя и локализацията на турската етническа група в България от Освобождението до началото на ХХI век”. Има 25 публикации в страната и чужбина, от които 2 самостоятелни монографии и 1 колективна, 22 статии и научни доклади в България и други страни. Участвала в разработването на 12 научни проекта, от които 9 по български и 3 по международни програми.

II. Характеристика на научната и научно-приложната дейност на кандидата.

Научни интереси на гл. ас. д-р Н. Илиева са в областите географията на населението и селищата, геодемографията, етногеографията, методиката на обучението по география и географските информационни системи.

Резултатите от научно-изследователска дейност кандидатката са отразени в 25 публикации.

Рецензентът има 1 публикация в съавторство с кандидатката, поради което тя няма да се рецензира. Не се рецензират автореферата и публикациите по дисертацията, както и монографията „Турската етническа група в България (1878-2001)”, която се припокрива с дисертационния труд. Друг критерий за значимостта на научната продукция е броят на цитиранията. Според справката на кандидатката са забелязани 15 цитирания на 8 публикации, като 1 е цитирана 5 пъти, друга 4 пъти и една 2 пъти.

Публикациите на д-р Илиева засягат актуални проблеми на географията на населението и селищата. Поставените в тях цели и задачи са добре формулирани и са използвани адекватни методи. Анализите, обобщенията и изводите са

географията на населението и селищата, геодемографията, ,

Гл. ас. Надежда Илиева работи в следните важни и актуални за географията научни направления:

- **етногеография** (изследване на динамиката в териториалното разпределение на турския и ромския етнос);
- **география на населението и селищата** (изследване на демографските процеси и структури на етносите; влиянието на етническия състав върху демографската криза и др.);
- **методиката на обучението по география** (използване на ГИС в обучението по география, оценка на отражението на някои географски дисциплини в образователния процес и др.).

III. Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателската дейност на кандидата.

Основните приноси на кандидата, според мен, могат да се отделят в следните групи:

1. Научно-методологични приноси.

- Като такъв принос може да се приема разработената методика за географско изследване на етническите общности с общи статистически и специфични географски методи (1, 2,.13, 23). Използването на ГИС не представлява научно-методологичен принос.

2. Приноси обогатяващи географските знания

- Оценка на причините и промените в етническата самоидентификация (9).

- Потвърдителни резултати за влиянието на демографските, социално-икономическите, психологическите фактори върху протичането на демографските процеси при турската и ромската етническа група (1, 2.5, 8,.15, 16).
- Определяне на райони с концентрация на турско и ромско население и динамиката на етническите ареали (1, 2, 4, 7, 11, 13, 19, 22, 23).
- Установени са специфичните особености на интеграционния процес при турските и ромските етнически групи (1, 2, 7, 10, 12, 22).
- От географска гледна точка са анализирани геодемографските фактори имащи отношение към възникването на етнорелигиозни конфликти (3).
- Очертани са периодите и етапите при протичането на демографския преход и динамиката на броя на турското и ромското население (1, 2, 6, 21, 22).
- Анализ на понятийно-терминологичния апарат на географията на етносите (1, 2, 11, 18)

3. Научно-приложни приноси

- Приложени са географските знания при изследването на етническите процеси и проблеми в България, като се разкриват нови факти за териториалното преразпределение на етносите (1, 2, 5, 7, 10, 13, 14).
- Разработена е методика за характеризиране на етническите общности (1, 2, 13, 14).
- Събраната и организираната база от статистически данни за етносите може успешно да се използва в ГИС-среда.
- Направените анализите и препоръки могат да се използват за решаване на някои проблеми свързани с интеграцията на етносите.
- Апробирани са конкретни методи за характеризиране на промените в броя и териториалната локализация на турския и ромския етнос.
- Част от научните изследвания могат да се използват за преподавателски нужди.

IV. Критични бележки и препоръки:

Основната ми критична бележка е, че при широкия обхват на проблеми в географията на населението и селищата се разгрежда един много тесен сегмент (етногеографията), поради което публикациите са еднотипни.

Малко са синтезиращите, прогностичните и приложните публикации.

В част от публикациите не се вижда мнението на кандидатката.

Малко са използвани възможностите за географското моделиране в научната дейност на кандидатката.

V. Заключение:

- 1. Научната продукция и участието на кандидатката в научни проекти отговаря на изискванията за заемането на научната длъжност „доцент”.**
- 2. Постигнатите изследователски резултати обогатяват научната специалност „география на населението и селищата”.**
- 3. Научните приноси в публикациите и дисертационния труд обогатяват географската наука, което се осъществява с потвърдителни и нови факти.**
- 4. Тя се ползва с уважението на българската географска колегия.**

От всичко казано дотук е видно, че кандидатът за научното звание „доцент” гл. ас. д-р Надежда Илиева вече е изграден и доказан учен в областта на Географията на населението и селищата и в сродните научни области като Икономическата и социална география, Етнogeографията и др.

Като имам пред вид гореизложеното си позволявам да предложа на членовете на Уважаемото Научно жури да реши следното:

- 1. Кандидатът гл. ас. д-р НАДЕЖДА БОРИСОВА ИЛИЕВА отговаря на всички изисквания на нормативната уредба за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ”;**
- 2 Да се предложи на Научния съвет на НИГГ при БАН да избере гл. ас. д-р НАДЕЖДА БОРИСОВА ИЛИЕВА на академичната длъжност „ДОЦЕНТ”.**

София

20.09.2013 г.

Рецензент:

(Проф. д-р Чавдар Младенов)